

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipue desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1625

Cap. IX. varia & vtilissima documenta ad Sacramentalem Communionem
cum spirituali & eum Oratione coniungendam; ex Rvth historia desumpta.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39652

e Aggai 1.5.

Propheta retulit: e qui mercedes congregavit, misit eas in succulū pertusum, quā si diceret: quamvis nullum sit medium ex se magis efficax ad spirituales diuitias colligendas, quam ritē, dignēque facta communio, in qua omnium diuitiarum largitor suscipitur: aliqui nihilominus parum ex ea proficiunt, nec fructus apparet laboris eorum: quia totū id incidit in cortale, quod est quā si succus pertusus, ex multis partib. ita effluens, ut retinere nequeat, nec bonum conferuare, quod suscipit. In hanc miseriam incident, qui prauis prædictis dispositionibus communicant. & illi etiam, qui statim post communionē cor suum per quinque sensus effundunt, quārentes delicias, & solatia terrena; & qui non herēt in perpendendo bono, quod suscepunt, nec attendunt, ut hospite, quem secum habent, fruantur; sed mox liberam relinquent imaginationem & phantasiam; ut quā libuerit excurrant. Saccus etiam pertusus censemur hominis ingratī & superbi cor, quod insensibiliter ob suam ingratitudinem, aut superbiam bonum amittit, quod accepit.

DENIQUE indiscretus feroꝝ, cum aliquo obedientia defectu, idem adfert detrimentum, nam ut vulgari proverbio dicitur: *Cupiditas saccum lacerat*. Quemadmodum enim nimis cupidus homo tantū pecunia lacco imponit, ut eum crepare faciat; ita nimis zelosus homo, cūm indiscretè suo solo iudicio ducitur, adeò terminos excedit in pœnitentijs, orationibus, & communionibus, ut omnia confringat ac destruat, ed quod medium non tenuerit, de quo superius est actum.

CAPVT IX.

*VARIA ET UTILISSIMA DOCUMENTA AD
Sacramentalē Communionē cum spirituali & cum
Oratione coniungendā; Ex Ruth
Historia desumpta.*

Ex ijs quā haētenus dicta sunt, facile fuerit deprehēdere, quanti sit momenti, sacramentalē Communionē cū spirituali coniungere: quam (ait S. Thomas) consistere in scrumenti & efficaci diuinū hoc Sacramentum suscipiendi desiderio, sumendo scil. ipsum Christum Dominū spiritualiter per actus fidēi, spei, & charitatis, simul cum intelligenti desiderio eidem se se incorporandi per amorē & virtutum eius imitationem. Et hanc appellamus orationē mentalem (quemadmodum alibi dictū est) quā meritō semper debet comitari sacramentalē coīmuni-

Negotiatio
utilissima.Saccus per-
tusus.Communio
moderata.

1. p. 9. 8. 4. 1.

In Dure spir.
Tract. 2. c.
17.

Tom. I.

Ooo

nio-

a *Levi. 24.7*
Thess super
panes.

b *Act. 2.42*.
Meditatio
jungatur s.
Commu-
nioni.
Tract.z.c.ii

c *Ruth 2.9*.
14.

d *Isaia 55.1*

monem, ut illa cum fructu fiat. Neque enim sine cauâ Deus in veteri lege iussit, super Panes Propositionis aponi thus lucidissimum, absque illa scilicet mixtura terrena: ut intelligeretur, sanctissimi Sacramenti sumptio, quod per hos panes significabatur, coniungendum esse thus orationis, & considerationis valde illustratae, & affectum seruore accensa. Non enim vult Dominus, esse in sua Mensa panes sine thure; nec thus sine panibus: oratio enim adjuuat Communionem; & Communio ipsam orationem. Et quemadmodum panes supra se habebant thus, ita Communio sustentat orationem; ipsa vero oratio ornamentum esse debet, odorque Communionis. Et propterera (ait S. Lucas) de primis Christianis: quod esset b[ea]t[us] perseverantes in communicatione fractionis panis, & orationibus: utramque scilicet coniungentes Apostolorum Iesu & consilio, sicut ipse a Christo Domino didicerant, qui ad utramque hanc spiritus refectionem exhortatur. Et quando electos suos visitare dignatur, insignia & admiranda documenta illis tradit, adeam cum fructu sumendum: quorum documentorum summâ quandâ hic ponemus, acceptam ex ijs quæ venerandus Booz (qui, ut supra fuit dictum, figura fuit Christi Salvatoris nostri) dedit feruenti Ruth, quando ex ciuitate Bethlehem exiens, ad suos messores visitandos, eam vidit colligente spicas. Videntis enim eius paupertatem, quia non habebat, unde se aleret, dixit ei: Si sitieris, vade ad sarcinulas, & bibe aquas, de quib[us] pueri bibunt; & quando horaverescendi fuerit, veni huc, & comedere panem, & intinge buccellam tuam in acetum. Sedit itaque ad messum latus, & concessit potentiam sibi, comeditq[ue], & saturata est; & tulit reliquias, atque inde surrexit, ut spicas ex more colligeret.

Quia imago viua magis ac propria depingi potuit eius, quod in spirituali animarum conuiuio geritur: noster enim cœlestis Booz, qui, iuxta vocis significationem, est fortis Patris aeterni, paupertatem videns & imbecillitatem in eius obsequio laborantis, nec ex proprijs, sicut altera Ruth, panem habentis, quem comedat; nec aquam, quam bibat; nec iustitiae titulum ad eam petendam; ipsem præuenit eam, & inspiratione sua monet, ut accipiat, dicēs in primis: Si sitieris, vade ad sarcinulas, & bibe aquas, de quibus pueri bibunt; quid enim hoc aliud est, quam illi in particulari dicere, quod vniuersim per suum Prophetam omnibus dixit: Omnes sitientes venite ad aquas, & qui non habetis argentum, venite, emite absque argento, & absque illa commutatione. Manifestum est & messores, & qui spicas colligunt, grauem sicut pauperes: tum ob grauem laborem, tum ob solis aestum, quo fatigantur. Et qui in virtutum persequitione laborant, non parvam etiam sicut sentiunt; tam ob tentaciones & difficultates, quas patiuntur: quam ob ardentia desideria, quæ habent, ut bonum, quod querunt, consequantur. Quid igitur supremus noster Deus dicit, cum animam fideliter, &

exto.

Satis perfe-
ctionis.

c Isaie. 12,3.

extoto corde ipsi seruientem visitat? si te senseris graui siti laborare: nō te
perire sinas, neque otiosè expectes, vt aqua de cœlo descendat, & influat in
os tuum; sed stude diligenter, eam querere. Quod si velis scire, vbi eam
inuenies, vadend sarcinulas, que sunt in Ecclesia meæ agro: nam et si in ex-
teriori specie sarcinulae videantur: intus tamen sarcinæ sunt magnæ, con-
tinentes ingentia vasa, pretiosis aquis plena: & sunt tanquam e fontes Sal-
uatoris, ex quibus magna cum voluptate aquæ istæ deducuntur. Lege li-
bros sacros & pios; meditare diuina mysteria; suscipe Sacra menta; assiste di-
uinis sacrificijs: quia in his omnibus aquam inuenies sapientiæ salutaris; a-
quam devotionis & lachrymarum; aquam viuam gratiarum ac donorum
cœlestium: quibus tuam situm mitigabis, & spiritum resumes ad continu-
andum tuum laborem.

S E D attende, vt ex aquis illis bibas, ex quibus bibunt pueri mei. ca-
ue ne eas bibas, quas Hæretici aut sæculares homines bibunt, quæ sunt tur-
bidæ, lutulentæ, ac venenatæ. f Quid tibi vis in via Aegypti, vt bibas aquam iter-
bidam ex Nilo eius flumine? Et quid tibi cum via Assyriorum, vt bibas aquam
fluminis eius Euphratis? si quidem renunciasti Sathanæ, & eius erroribus;
mundo & vanis pompis eius; noli aquas bibere quas ipsi bibunt; ne pro-
phanos libros legas; ne falsa illorū iudicia & doctramina sequaris, quæ circa
hæc peritura bona habent: sed claras & crystallinas aquas bibe, doctrinæ
puræ, veræ, ac solidæ sanctitatis, quas bibunt pueri & amici mei, attendens
modum humilem, & cautum, quo eas illi hauriunt, sic enim situm tuam se-
dabis, quemadmodum illi suam extinguent.

Puerorum
Christi a-
qua.

f Ierem. 2,18

§. I. Monita de Oratione & Communione.

Fames.

g Ruth. 2,14

h Ioann. 6,35

Hora conse-
endi.

SED quoniam potus non est sufficiens subleuatio messorum: addit cœ-
lestis noster Booz monitum aliud, quo omnes charitatis suæ vi-
res intendit, dicens: g cum fuerit hora descendendi: veni huc, & comedere panem,
& intinge buccellam tuam in acetum. Quis enim iste est panis messorum Chri-
sti, nisi ipse metuens CHRISTVS, qui est h panis viuus, præcipue in hoc sanctissi-
mo altaris Sacramento? ad cuius sumptionem, cum eos visitat, exhorta-
tur, præbens eis utrissima documenta, vt in magnum suum commodum
ijlum sumant.

P R I M V M documentum est, vt veniant quando fuerit hora: quo moni-
to præsupponit, debere esse horam sacræ Communioni præscriptam; neq;
enim absq; mysterio Booz non præscribit Ruth horam aliquam, ad aquas

O O O 2

biben-

Potus fre-
quentia-

Cibus statu-

De Myst.
Theol. s. 3.
p. 3.
Spiritualiter
quotidie co-
municanda

Lib. 1. de o-
rando Deū
Epist. 121. a
Probat. c. 9

Communio
ni sit certa
dies.

bibendas: haustus enim itando latitur; & quasi obiter, quiores fitis sedan-
dæ vrget necessitas: sed ad sumendum cibum, hora est designata, quia non
obiter, sed ex instituto, & longiori temporis interuallo sumitur; vt viribus
reparatis, ad laborem rediri posuit, vt intelligent operarij Christi, se dupli-
cem spiritualem refæctionem sumere debere: alteram tanquam potum, &
obiter, interrumpendo breuiter adiuue vitæ æctiones, & labores corpo-
rales, aliquibus affectibus amoris, ac deotionis: petitionibus, & orationi-
bus iaculatorijs; quæ tanquam hastæ in cœlum iaciuntur: cum breuibus ali-
quibus considerationibus, que aliquam recreationem & respirationem in
ipso laboris decursu adferant. Sed præter hanc aliam debent accipere refæ-
ctionem in modum cibi, ex animi deliberatione & prolixiori mora: reli-
ctis tunc Marthæ occupationibus, ac diuersis alijs exercitijs: vt sumendo
huic cibo magis attendatur: nunc spiritualiter in oratione & meditatione
recollecta illum suinendo; nunc etiam Sacramentaliter ipsum Sacra-
mentum suscipiendo. Ad quod meritò debet esse & dies & hora præscripta, que
inuolabiliter est seruanda. Communio spiritualis quotidie est sumenda
præscripta hora conuenienti, tempore matutino aut vespertino. Nam vt
ait S. Bonaventura si hanc horam sumendo quotidie corporali cibo desi-
gnamus; & si tunc occurrat necessaria aliqua occupatio, hora ipsam præve-
nimus, aut extraひmus; vt occupatione finita cibum sumamus; magis erit
rationi consentaneū, horam præscriptam habere ad spiritualem animæ re-
fæctionem quotidie sumendam. Non enim decer maiorem ancillæ, quam
Dominæ curam gerere; & carnem præscripta hora semper frui conuicio;
animam verò suo fraudari: cùm etiam grauior sit spiritus quam corporis
necessitas. Quod si qua necessaria occupatio, vel ex obedientia, vel ex cha-
ritate, præscriptam horam impedit, sumenda meritò erit ita itim, atque oc-
cupationi fuerit satisfactum: periculosem (vt S. Chrysost. ait) existimando ta-
li cibis priuari, ne cor ipsum areseat, si panem suum comedere obliuiscatur.
Et propterea S. August. dixit: multum referre si hora designetur, vt ipse de-
fectus facilius adveratur; deturque opera, vt postea suppleatur.

Eodem modo dies est præscribendus, & hora certa pro communione
sacramentali iuxta monita supra posita: sine tali enim communione non
poterit mens labor perdurare: qui cùm sit continuus, necesse est come-
tionem esse tam frequentem, vt sufficiat ad reliqua bona exercitia sine ali-
qua interruptione continuanda. Sed latet mysterium in eo quod dixerit
Booz: si sit iheris, b: be ex aquis: & tamen non dixerit: si esurieris, quando erit ho-
ra, veni, comedere. Nam licet sit verum, quod hic diuinus cibus sit cum fame
sumendus, vt profit; & fames hæc ordinariè sit in feruentibus, quādo acce-
dit hora præscripta: at si quando forte deesset fames hæc sensibilis: non est

ab

ob id prætermittenda communio. quemadmodum agrotus non omittit comedere hora præscripta; quamuis comedendi appetitum non habeat maior enim necessitatis quam appetitus habenda est ratio. Et statim atque incepit præparatio, sicut appetitus accedere: quem ipsa communio excitat, in quo etiam sensu intelligitur illud Sapient. i Qui edunt me, adhuc esurient.

APPROPINQVANTE VTRIUSQ; COMMUNIONIS HORA, OBSERVANDUM EST MONITUM SECUNDUM, QUO DICITUR: *Veni huc, & comedere panem.* Quid est antem, Deum animæ dicere: *Veni huc,* nisi: accede ad meum conspectum, & ubi ego sum, exercens viuæ fidei actum, huius veritatis, quod ego te aspicio? memento eum, qui *l' ingressus fuerat communium absque ueste nuptiali* non cogitasse, Regem forcæ presentem, alioquin forte non fuisset ausus intrare. Et cum etiam cibus corporis sumi debeat coram Deo quasi, qui in eius conspectu est constitutus; quantò: gitur magis cibus animæ, qui est ipse met Deus. Præterea; cum voluerit communicare, *Veni huc:* ad locum scilicet intra meam Ecclesiam designatum, in *extra quam non est Paschalis iste agrus comedendus.* Quamvis enim tanta sit huius Domini charitas, ut velit in hoc Sacramento exi templum exire, & agrotorum domos accedere, eosque in suis lectis visitare; at qui sani sunt, non debent tantum sibi tribuere; ut curare velint ad suas domos & oratoria illud deferri; ita rem disponentes, ut sacrum illic Missæ fiat, & ipsis communio sacra administretur: sed cum magna animi demissione omnem torporem excutientes, ipsimet templo accedant, in quibus messores reliqui, & Iesu Christi operari ad illam sumendum conueniunt, in quorum societate & ipsi diuinum hunc panem, reliquis omnibus communem sumant: propterea enim *communio* appellatur, hoc est, communicatio multorum, unione charitatis in uno corpore mystico unitorum: quorum cibus est unus, & idem Christus: yteundem spiritum habent. Hic fuit primorum Christianorum spiritus, de quo S. Lucas: quod in quotidie perdurabant unanimiter in templo ad orandum, eò quod ille esset locus ad id constitutus.

SED tertium adhuc monitum ista magni momenti verba continent: ut quando communionis hora peruererit, ad eam in puncto accedas, omisso labore, & rel quis omnibus occupationibus in tempus aliud reiectis: non trahendo moras ex pigritia, cui si locum dederis: forte, cum voles hunc cibum sumere, permettit Deus, ut non inuenias aut nō ita sumas, ut tibi proficit. Quemadmodum Israelitæ, quia ex pigritia non veniebant manū diluculō, & tempore præscripto ad colligendum Manna; quando hora erat elapsa, etiamsi quererent, non inueniebant: quia *sol illud liquefaciebat*, in pœnam incuria eorum? Nec tamen ex pusillanimitate accedere prætermittas: indignum te reputans adeo sublimi cibo, qui sit perfectiorum proprius

*Et si famem
non sentias.*

i Ecl. 24.

29.

*2.
Præsentia
Dei.*

k Mdt. 22.

12.

i Exod. 18.

m Exed. 12.

46.

*Communi-
candum in
templo.*

n Act. 2. 40.

*3.
Communio
non est diffe-
renda.*

o Exo. 16. 21

nam ex eodem pane diuinus noster Booz dat suis melloribus, & RVT: quæ tanquam pauper spicas colligebat. Panis hic & fortium est & debilium; diuitum & pauperum; grandium & pusillorum: quare si cum animi demissione ac Reuerentia accedas: hæc ipsa multos alios defectus supplebit. Nam Deus, qui te vocat & inuitat, dicens: *veni huc & comedere hunc panem* contentus est ea dispositione, quam vt imbecillis habes ad ipsum sumendum: cupiens interim multò præstantiorem habere: vt tanto conuiuio cum maiori dignitate interesset possis.

4.

*Buccella.**p. Matt. 26.
26.**Acetum.**q. Ion. 13.36.**r. Ion. 19.30.**s. Exod. 12.8.**t. 1. Cor. 11.
26.*

Cvmautem iam eris in conuiuio, illud monitum accipito: *Intinge buccellam tuam in acetum.* & quoddicit, buccellam, significat, diuinum hunc panem non esse integrum sumendum: quia sic nullus stomachus posset illum digerere, nec intellectus comprehendere: ed quod innumerabilia in se includat mysteria: quare in buccellas necesse est illum diuidere, & singulis diebus vnam accipere: cum meditatione scilicet particularis alicuius mysterij, iuxta distributionem supra positam. magis verò in particulari eum quisque bolus sumet, in quo maiorem consolationem & utilitatem sentit: Christum Dominum nostrum supplices orando, vt ipse dignetur panem hunc frangere, quemadmodum in ipsa nocte pœnae eum *Apostolis regit;* ipsius enim est electis suis distribuere cogitationes, ac sensa, quæ in ipsa communione percipient. Ex quo fit, vt hic diuinus bolus non omnino siccè sumatur, sed intinctus in aliquo condimento, quod illum reddit magis appetibilem: nam propterea (vt Sancti Patres interpretantur) per qpanem illum significabatur, quem Christus Dominus dedit intinctum in cœna Iudeopædiori. Sed præcipue bolus hunc intingere debes in racteo, quod accepit Iesus in cruce: coniungendo sacra Communioni considerationem tribulationum & amaritudinum, quas ipse in sua passione est perpassus: nam diuinus hic *sagnus* non debet comedie absque lacrimis agrestibus & amaris: institutus enim fuit in memoriam eius passionis ac mortis. Quare cùm sumitur, meritò in tmemoriam est reuocandum quidquid ille in ea perpassus est. Et cùm acetum sit tanquam condimentum cibi, quem reddit sapidorem, valdeque refrigerat; ac propterea est in vsu frequenter apud mellores: ita Communio simul cum memoria passionis Christi est multò utilior, magisque deuota: & cor ipsum fouet, concupiscentiarum ardore temperat, ac bonorum desideriorum sitim magis exsatiat.

§. II. Alia

§. II. Aliamonita, ad communicandum cum spiritu.

SE d videamus mysticum illum modum, quo RVT^H huic Booz manda-
to paruit, ait enim facet textus, quod, cum esset hora vescendi, ysed ad
messorum latus: eligens scilicet sibi cum animi demissione, modestia, quiete
magnaque honestate ultimum locum: hoc siquidem totum exigit huius
conuiij sublimitas, & indignitas inuitati. Et statim additur *congesit polentiam*
sibi, hoc est, præparauit sibi cibum ex farina purissima; aut (quod alij Docto-
res interpretantur) ipfem Booz *porrexit ei granatum*; quo scilicet meſtores
vescebantur: eratque ex granis recentis frumenti ad ignem toſtis, & mani-
bus conſrictis, vt folliculis ſpolarentur, quibus in ſpicis claudebantur. In
quo ad viuum omnino adumbratur hoc coeleſte conuiuum, quod ſua ma-
nu CHRISTVS ipſe Dominus porrigit: nobis interim præparatione noſtra ad
id cooperantibus. Nam hoc Sacramentum, vt alias eſt dictum, a eſtfru-
mentum, quod Zacharias electorum ſive iuuenium appellat, recens & nunquam
in terra viſum; ſed e cœlo veniens, ad mundum renouandum, & noui homi-
nis ſpiritum tribuendum. quod ipſum adiuuat ad nouum eius præceptum,
quod eſt amoris, exactius custodiendum. Sed eſt tamen frumentum igni
toſtum, cum priuſ fuerit tormentorum ignivſtum: nam amoris igne ac-
cenum, immensos fuit perpeſum dolores, vt cibum hunc immenſis deli-
cij plenum nobis præpararet. quo cibo id obtinetur, quod de ſponsa fuit
dictum: b venter tuus ſicut aceruſ tritici, vallatus liliſ. Continet enim intra ſe
CHRISTVM, cum ſuis omnibus virtutibus. O Saluator dulcissime, frumen-
ti granum in hoc Sacramento absconditum; recens, & antiquum, tempo-
rale, & æternum! Antiquū, quā Deus eſt, cuius Esſe eſt æternum; & no-
uum, quā homo: quia de nono naturam noſtram aſſumpſisti, ut illa nos ale-
res! O granum excellentiſſimum; puſillum, & magnum; angustum, & im-
menſum! puſillum in ſpecie, vt qui te ad vnum panis bolum conſringas;
maguſ in tua existentia, cuius immenſitas replet orbem terrarum! O
granum vnum, & multa; ſolum, & cum alijs coniunctum: vnum in perſona,
qui non eſt plus, quām vnuſ Christus, Deus & homo veruſ: ſolus ac ſingu-
laris in excellentiā perfectionum, ac virtutum tutarum: multa verò in na-
turis, carumque partibus; & in affectibus, quos in tuorum electorum bo-
num efficiſ. Tu in terra ſeminatum, & pro omnibus mortuum,
innumerā protulisti grana Iuſtorum, tibi in ſanctitate ſimilium.
Nam in hoc Sacramento quotidie in illis ſeminaris; faciſque eos
producere heroicos virtutum affectus, ed quod tecum ſint fer-
uentī charitate coniuncti: O ignis amoris Diuini, qui huius
frumenti grana torruisti, eius corpus, animam, & ſanguinem, vt frumen-
tum

y Ruth.2.14

Theodo. &
Lyra. ex
Hebr.
Vide Abu-
lensem hic.

a Zach.9.17

b Cant.7.2.

tum fieret electorum: illustra me cœlesti tua luce, ut velamen aperire valam, quo teguntur; eorumque excellentiam, & præstantiam distinctè cognoscere: vre me accensis tuis flammis; vt & ego hunc cibum affectibus charitatis mihi cōdiam. O Manna cœlestē, cuius bh gr.ina, vt comedī possent, frangebntur mola, & coquebatur in olla ad ignem frangere cordis mei duritiem, pinile aqua infinitatē tuae sapientiae, & coque ardantis tuae charitatis igne, vt factus tibi similis in vita, degustem latentem in te dulcedinem: & animet ad perfectionem sequendam, ad quam hoc Manna dirigitur.

b Num. u.?

Tract. 1. c. 2.

c Psal. 50. 11.
17.d Matt. 7. 9.
Lucas. 11. 11.Iean. 6. 13.
c Marci 6. 43.
& c. 8. 8.Tract. 24. in
Iean.

Hac affectuum dispositione sumendum est Diuinus hic panis: tunc enim euénit quod dicitur de Rvt Hu; comedit & saturata est: in quo nomen eius significatio impletur, quo I, ut supra dictū est, videnter, & festinante ac deficiēt, siue saturā significat. Nam si cœlesti lumine, sublimitatē huius diuini cibi perspicias, & cum spiritus feruore comedas: (hic enim feruor insinuat, cum iubebatur paschalis ille agnus comedī festinanter) eo sumpto manebis satur: quia bonorum tuorum desideriorum impletionem obtinebis. Nam cūm ad animam tuā venit, in ipso ingressū, dicit illud Psalmi: *e dilata ostium, & implebo illud.* Pete quicquid velis, desidera absque termino bonum, quod queris; & præpara te ad me ita excipiendū, sicut meam decet maiestatem: nam tunc ingrediens implebo os tuum, petitiones, ac desideria tua, donorum meorum abundantia explebo. In cuius testimoniū mox subiicit: *Cibauit eos ex adip; frumenti, & de petra melle saturauit eos.* O dulcissimum Sacramentum, quod ineffabili quodam modo simul es panis, & petra d *Quis Pater est,* (ait ipse Saluator) *qui filio suo panem petenti dedit a piadem;* at tu pater cœlestis, potentibus panem nostrum quotidianum, panem simul & petram porrigit: nam yñigena filius tuus panis est ad nostram nutritionem præstantissimus; & petra viua ex qua fluit immensa dulcedo, ad nobis indulgendū: & vtrumque, in tanta abundantia; ut & saturemur, & plurimū adhuc supersit.

NAM sacer textus, postquam dixit, quod dRvt Hu comedisset & saturata esset, adiecit: *& tulit reliquias.* Est enim liberalissimo Domino nostro valde solenne ac familiare, ut suis conuiuis tantum pretiosi cibi apponat, ut & ipsi sustentur, & plurimum pro alijs super sit. Nam, cum semel ex quinque panibus quinque hominum millia satiasset: tot fragmenta super fuerūt ut Discipuli implenerint duo decim cophinos fragmentorum. & iterum, cum ex septem panibus quatuor millia hominum satiasset: ex fragmentis, quæ super fuerūt, impletæ sunt septem sportæ: iussitque Apostolos hæc fragmenta colligere, ne perirent. Hæc fragmenta, quæ supersunt (ait S. Augustin.) altitudinem esse diuinorum mysteriorum, plebis multitudo assequi non potest: reseruantur vero collegio Apostolico. Nam in diuino hoc Sacramēto etiamsi plebs

vul ga-

vulgaris, communem tenens vitæ Christianæ viam multa cognoscat & aſſequatur: multò tamen ſunt plura, quæ ſupertiſtunt, & perfectis penetranda, magnaue voluptate deguſtanda reſeruantur. *Omnes tamen manducauerunt, & ſaturati ſunt:* nam etiam imperfecti iuxta neceſſitatem & capacitatem ſu-
ani ſaturantur.

Fragmēta
unt altitu-
do mysteri-
orum.

A D H A C ex vnaquaque Communione, ſi dignè, vt oportet, commu-
nices, ſupererunt tibi reliquiae, meritò custodiendæ, & in tuto collocandæ.
Semper enim Dominus noster veritates, ſenſa, & affectus excellentes im-
primit, quos meritò debeas interdiu ruminare; ſpiritualiter iterū eodem
lumenſ ut copioſiores ex diuino hoc Sacramento fructus percipias; vt im-
pleatur quod dixit Dauid: *reliquia cogitationum Sanctarum diem festum agenti*
tibi; & ei, qui illū celebrauit. Quid enim aliud est frequens Communio ſpi-
ritualis, quam reliquie Sacramentalis, ex quibus tot res hauries de iplo Do-
mino, quem fuſcepisti, cogitandas, vt ſingulis diebus & horis illum come-
dere & ruminare videaris. Ideo enim in libro Canticorum de Sponſa dici-
tur: *h Guttur tuum ſicut vinum optimum, hoc eſt plenum vino optimo: dignum*
dilectio meo ad potandum, labiisq; & dentibus illius ad ruminandum, quando autē
hoc melius ſit, quam in ipſa Communione? tunc ſiquidem guttur eſt cœleſti
hoc i vino, repletum, quod generat virgines: per quod ita pertransit, vt ſemper
tamen dulcissimas reliquias in eo relinquit; digniſſimas quæ ruminentur,
& cum eisdem oblecentur omnes Christi & ſponsæ eius Ecclesiæ amato-
res.

Communio
ſpiritualis.
g Psal. 75. 11

h Cant. 7. 9.

i Zach. 9. 17.

CAPVT X.

DE P E R F E C T A G R A T I A R V M A C T I O N E P O S T
Communionem, & feruore in bonorum operum progreſſu:
& quod omnium fauorum, qui percipiuntur ra-
tio ſit spirituali Patri red-
denda.

VAM V I S considerationes haſtenū ſitū non ſolum ſint vſui
ad præparationem pro fuſcipienda Communione; ſed etiam ad
gratiarum actionem post fuſceptam; ponemus tamen hic ex-
cellentes aliquot humilitatis & gratitudinis affectus tunc exci-
tandos & exercēdos, qui mirificè depinguntur in ijs, quæ dixit
ac fecit R v t H, videns quātis gratijs, ac fauoribus Booz illam proſequere-
tur: de qua ſubijcit ſacer textus: *quod cadens in faciem ſuū;* & adorans ſuper terra
dixit ad Bo o 2: *vnde mihi hoc ut inuenirem gratiam ante oculos tuos:* & noſſe me

a Ruth. 2. 10
15.

Tom. I.

P pp

digna-